

Sygn. akt IX Ka 101/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Ślusarczyk (spr.)

Sędziowie: SO Leszek Grzesiak

SO Anna Szeliga

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Komosa

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Roberta Jagusiaka

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2013 roku

sprawy Z. O.

oskarżonego o przestępstwo z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 7 listopada 2012 roku sygn. akt IX K 1267/11

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata W. S. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu świadczoną oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 140 (sto czterdzieści) złotych tytułem kosztów sądowych należnych za postępowanie odwoławcze i zwalnia oskarżonego od ponoszenia ich w pozostałej części.

Sygn. akt IX Ka 101/13

UZASADNIENIE

Z. O. został oskarżony o to, że:

w dniu 1 września 2010 roku w K. zniewążył słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe funkcjonariusza Służby Więziennej kpr R. S. (1) w związku i podczas pełnienia przez niego czynności służbowych, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się mając ograniczoną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, a czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu kary 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu w sprawie o sygn. akt II K 380/08 za przestępstwo podobne z art. 226 § 1 kk i inne, która odbywał w okresie od 5 lutego 2010 roku do 5 lutego 2011 roku,

tj. o przestępstwo z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem z dnia 7 listopada 2012 roku w sprawie IX K 1267/11 orzekł:

I. oskarżonego Z. O. w ramach zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu uznał za winnego tego, że w dniu 1 września 2010 roku w K. znieważył słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe funkcjonariusza Służby Więziennej kpr. R. S. (1) w związku i podczas pełnienia przez niego czynności służbowych, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się mając ograniczoną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, a czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu w sprawie o sygn. akt II K 380/08 za umyślne przestępstwa podobne z art. 226 § 1 kk, art. 224 § 2 kk i art. 222 § 1 kk, którą odbywał w okresie od 5 lutego 2010 roku do 5 lutego 2011 roku, co stanowi przestępstwo określone w art. 226 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk i w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 226 § 1 kk w zw. z art. 34 § 1 i 2 kk i art. 35 § 1 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej i kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie;

II. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze (tj. Dz.U. z 2002 Nr 123 poz. 1058 ze zm.) zasądził od Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kielcach) na rzecz adw. W. S. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 1.446,48 złotych z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w tym kwotę 270,48 złotych tytułem podatku od towarów i usług;

III. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego Z. O. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kielcach) kwotę 120,00 złotych tytułem opłat sądowych, a na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił go w pozostałym zakresie od ponoszenia kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając go w całości i na podstawie art. 438 pkt 3 kpk wyrokowi temu zarzucił:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na stwierdzeniu, że zeznania świadków R. S. (1) i Z. W. (1) są dowodami wystarczającymi do uznania oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, jakkolwiek prawidłowa ocena tych zeznań przy uwzględnieniu innych dowodów, a w szczególności zeznań świadków M. C. (1), M. N. (1), M. P. (1) i P. M. (1) nie daje podstaw do takich ustaleń;

błąd w ustaleniach dotyczących oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu przez przyjęcie, że stopień ten jest mniej niż znaczny, podczas gdy prawidłowa ocena pozwala na stwierdzenie, że społeczna szkodliwość czynu jest znikoma z uwagi na okoliczności jego popełnienia i niewłaściwe zachowanie się funkcjonariusza R. S. (1).

Podnosząc powyższe skarżący wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie o umorzenie postępowania i na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk, względnie o odstąpienia od wymierzania kary na podstawie art. 226 § 2 kpk.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie a jakośc zawartej w niej argumentacji pozwalala

uznać ją za oczywiście bezzasadną. Nie ma racji obrońca twierdząc, że sąd I instancji dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie , że zeznania R. S. i Z. W. były dowodami wystarczającymi do stwierdzenia winy oskarżonego w sytuacji gdy zeznania świadków M. P. i P. M. oraz M. C. i M. N. nie dawały podstaw do takiego ustalenia. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku sąd poddał zgromadzone w sprawie dowody, w tym wyjaśnienia oskarżonego oraz zeznania wymienionych świadków drobiazgowej analizie. Szczegółowo uzasadnił dlaczego nie dał im wiary i nie uznał ich za dowody miarodajne dla rozstrzygnięcia. Obrońca twierdząc, że nie ma żadnych podstaw do kwestionowania wyjaśnień oskarżonego wyraźnie ogranicza się tylko do polemiki z oceną sądu skoro całkowicie abstrahuje od wywodów i argumentacji , którą posłużył się sąd dla obalenia stanowiska oskarżonego, wedle którego został on pomówiony przez strażnika więziennego o czyn, którego nie dokonał. W apelacji brak jest konkretnych zarzutów, które pozwoliłyby podważyć oceną dowodów, której dokonał sąd I instancji. Kwestionując rozstrzygnięcie obrońca ograniczył się jedynie do kilku ogólnikowych stwierdzeń a mianowicie, że

zeznania świadków R. S. i Z. W. budzą poważne wątpliwości dlatego, że nie znalazły one potwierdzenia w zeznaniach świadków, wymienionych na wstępie oraz, że wyjaśnienia oskarżonego znalazły potwierdzenie w w decyzji sędziego penitencjarnego nakazującej zdjęcie kraty. Nie można zaakceptować takiego stanowiska. Warto zwrócić w tym miejscu uwagę, że przecież i wyjaśnienia oskarżonego także nie znalazły potwierdzenia w tychże dowodach. Trudno z kolei przyjąć, aby przedmiotowa decyzja sędziego penitencjarnego mogła stanowić potwierdzenie wyjaśnień oskarżonego, chyba, że chodzi o ten ich fragment, z którego wynika, że wskutek jego starań sędzia penitencjarny taką decyzję wydał. Fakt ten jest w sprawie niekwestionowany. Brak jest natomiast logicznego uzasadnienia, aby takowa decyzja mogła uzasadniać pomówienie oskarżonego przez R. S.. Jeśli chodzi natomiast o zeznania świadka M. C. przywołane w apelacji jako dowód świadczący na korzyść oskarżonego to stwierdzić trzeba, że obrońca pominął fakt, że w dniu 1 września 2010 świadek ten w ogóle nie przebywał w AŚ K.. Zeznania M. N. podobnie jak i P. M. praktycznie nic do sprawy istotnego nie wniosły. Nie można również stwierdzić jak twierdzi obrońca, aby wyjaśnienia oskarżonego były konsekwentne. Sąd I instancji trafnie zwrócił uwagę na zawarte w nich odmienności choćby w kwestii używania przez R. S. słów wulgarnych pod jego adresem. Zgodzić się trzeba z tym, że postawa oskarżonego jaką demonstrował w trakcie trwania postępowania przeczy takiemu zdarzeniu bowiem trudno przyjąć, że gdyby faktycznie R. S. miał go znieważać a oskarżony pozostawiłby takie jego zachowanie bez żadnego echa i nie wykorzystałby tego faktu przeciwko R. S. kierując zawiadomienia o rzekomo popełnionym przez niego przestępstwie. Ta niekonsekwencja wyjaśnień oskarżonego ma istotne znaczenie i dobitnie świadczy o tym, że oskarżony nie mówił prawdy. Starając się ukryć swe naganne zachowania wobec R. S., konstruował linie obrony w ten sposób, że bezpodstawnie obciążał pokrzywdzonego szukając wsparcia wśród osób współosadzonych w celi, które jak słusznie podkreślił sąd składali zeznania różniące się w istotny sposób od oświadczeń, które sporządzili dla oskarżonego załączonych do akt postępowania. Zgodzić trzeba się z oceną, wedle której zeznania świadków R. S. i Z. W. są konsekwentne, pozbawione sprzeczności oraz elementów, które mogłyby przytaczane przez nich fakty poddawać wątpliwość. Razem wzięte stanowią logiczną całość. Ich ocena dokonana na tle wszystkich zgromadzonych dowodów jest oceną swobodną, pozostaje w zgodzie z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego. Nie zawiera ona żadnych błędów, które pozwoliłyby uznać ją za dowolną. Obrońca jak już wspomniano praktycznie w żadnym zakresie do oceny tej się nie odnosi skoro w apelacji nie przedstawia konkretnych zarzutów i argumentacji mającej na celu wykazania błędów, których miały dopuścić się sąd dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego. To, że zeznania pokrzywdzonego R. S. nie znalazły wprost potwierdzenia w zeznaniach więźniów S. S. i M. Piątka. wcale nie jest dowodem na to, że odnośnie znieważenia go przez oskarżonego mówił nieprawdę. Zgodzić się trzeba ze stanowiskiem sądu, że treść ich zeznań ewidentnie świadczy o tym, że nie chcieli oni ujawniać faktów dla oskarżonego niekorzystnych i potwierdzić, że znieważył funkcjonariusza przyjmując dla siebie konformistyczną postawę. W pełni zgodzić się trzeba z argumentacją sądu I instancji zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, która doprowadziła sąd do wyciągnięcia takiego wniosku. Niekonsekwencja obu świadków dobitnie świadczy właśnie o takiej ich postawie. Nie chcieli narazić się na odpowiedzialność za składanie fałszywych zeznań a jednocześnie nie chcieli zaszkodzić oskarżonemu.

Reasumując należy stwierdzić, że sąd I instancji w sposób prawidłowy, wnikliwie i starannie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy i w oparciu o te dowody, które uznał za wiarygodne w sposób w pełni poprawny ustalił stan faktyczny sprawy. Obrońca nie wykazał, aby ocena ta była błędna a swe zarzuty oparł jedynie na polemice a nie rzeczowych konkretnych argumentach. Nie można przy tym zgodzić się z zarzutem dokonania przez sąd błędnej oceny stopnie społecznej szkodliwości czynu. Nie ma znaczenia, że oskarżony użył tylko jednego wulgarnego słowa. Należy podkreślić, że słowo to należy do kategorii słów wysoce wulgarnych i obraźliwych. Zachowanie oskarżonego nie było niczym uzasadnione ani sprowokowane. Takiej ocenie jaką postuluje obrońca sprzeciwiają się również okoliczności czynu. Znieważenie zostało bowiem dokonane na oczach innych współwięźniów i jak słusznie zaakcentował to sąd w miejscu, w którym zachowanie oskarżonego powinno być zgodne z obowiązującym regulaminem. W tej sytuacji brak jest podstaw, do tego, aby uznać, że czyn oskarżonego z uwagi na znikomy stopień społecznej szkodliwości nie stanowi przestępstwa.

Mając powyższe na uwadze wobec braku bezwzględnych przyczyn odwoławczych sąd okręgowy na zasadzie art. 437 par. 1 kk zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach sądowych za drugą instancję orzeczono na podstawie art. 636 par. 1 kpk oraz art. 624 par. 1 kpk. O wynagrodzeniu dla obrońcy działającego z urzędu orzeczono na podstawie par. 14 pkt 4 rozp. Min. Spr. Z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Dz. U. Nr 163 poz. 1348 ze zm.

SSO Leszek Grzesiak SSO Andrzej Ślusarczyk SSO Anna Szeliga